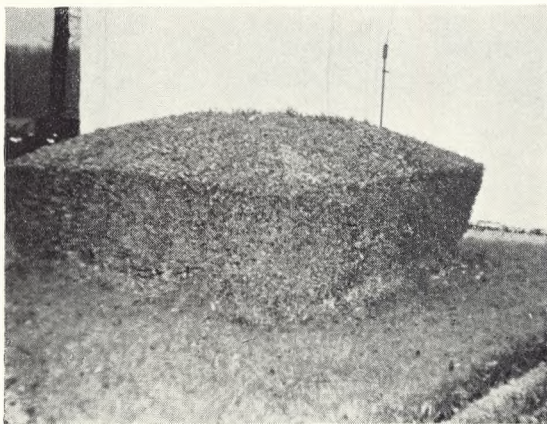

de er nu alligevel en art beundring værd. De er individerne fremfor flokmentalitetens og standardiseringens ofre.

Og sådan også med denne lille planteavhopper, som fotografen stødte på en dag på en sjællandsk kirkegård. Det er såmænd et exemplar af den lille henrivende *lærkespore* (*corydalis lutea*), der er velkendt af de fleste haveejere, beundret af alle og dyrket for sin umådelige blomsterrigdom, sin robusthed og sin sarte skønhed. De holder i almindelighed til i stenpartier, og forfatteren har den selv i sin have både i fugerne mellem klinkerne i en terrasse og på et stengærde — ukuelig og altid yndefuldt i flor. Men her har den lille lærkespore vovet springet op til en revne i kirkegårdens mur, — om det var meningen at den ville over, eller det virkelig var meningen, at den ville blive i revnen, er ikke godt at sige. Men tænke sig: den har slået rod, trives og blomstrer i en revne i kalkpudset på kirkegårdsmuren i øjehøjde over jorden, — og nu har den vel bredt sig til flere steder i murens revner, flere år efter at den blev fotograferet (1953).

Som avhopperne ved en anden tragisk berømt mur må avnøde Vesteuropas borgere respekt for deres vovemod og indsats, — ja sådan avnøder også denne lærkespore os respekt, hvad den så end kan have haft isinde, — et supplement til lærkesangen højere oppe måske, er den til glæde for dem, der har øjnene åbne for småtingene, også på en kirkegård. Bedet med de dyre begonier på naboens gravsted falder jo helt igennem i en sammenligning. De er jo bare i flok og disciplineret, men lærkesporen er fri og en ener. —

17. Buxbomgrav,
St. Olofs,
Skåne.

Foto: Forf.

Litet utanför alldagligheterna!

Trädgårdsarkitekt Martin Krook

S:t Olofs Kyrka i Albo härad i Skåne är känd sedan medeltiden, och dess inre uppvisar än i våra dagar sevärigheter av rang. Redan detta bör locka till ett besök.

Det yttre har under århundradenas lopp förändrats en hel del.

Kyrkogården måste betraktas som ett helt självständigt projekt, utan organiskt sammanhang med kyrkan. Det är endast kyrkogårdsmuren som understryker prägnen av ett slutet och helgat rum.

Men det finns en och annan enskild grav, som har sin särprägel, om vilket den här avbildade buxbomgraven bär tydligt vittnesmål. Buxbom är ett på S:t Olofs Kyrkogård flitigt använt material, men det torde höra till sällsyntheterna att påträffa en grav, där materialet tuktats till en form, som i någon mån påminner om sarkofagens. Gravplatsen har en gång i tiden haft en minnessten, och belägenheten torde understryka, att Lantbrukaren *Alfred Persson* varit en framstående man i församlingen. Men sedan anförvanter — i likhet med vad som tillhör vanligheterna på våra kyrkogårdar — lämnat gravplatsen i vanvård, flyttades stenen till annan förvaringsplats. Även detta en allmän företeelse. Men buxbomplanteringen frodades, och kyrkovaktmästare *Danielsson*, som med den äran ryktat sitt värv vid S:t Olof i omkring 25 år, kom då på idén att giva gravplatsens buxbomplantering, den form den nu har.

Med enkla medel har här en gravdekoration åstadkommit, som torde ha få, om ens någon motsvarighet, och mot bakgrund härav kan vara av intresse att presentera för en läsekrets, som har kyrkogårdskonst till sitt huvudintresse. Även om hantverksmässigt kunnande i detta fall ligger högre än den konstnärliga prestationen. Men gravplatsen torde ha räddats åt "evärdliga tider" — som tidigare omslöt 90 år efter sista gravöppningen, men nu inskränkts till 60 år — på ett sätt, som de efterlevande säkerligen saknat anledning att räkna med.